

Eesti metsa- ja puidutööstuse mahud 2013/2014 ning ümarmaterjali kasutamise potentsiaal.

Lühiülevaade

11.04.2014

Alltoodud ülevaade käsitleb eri tootmisharude lõikes metsa- ja puidutööstuse toodangu mahtude andmeid 2013 aastal ja trendi prognoosi 2014. Samuti ümarmaterjali võimaliku kasutamise arvestuslikku potentsiaali kokku kui arvesse võtta toimivaid tööstusettevõtteid ning teadaolevaid planeeritud ja ehitamisjärgus investeringuid. Arvesse on võetud need tööstusharud, kus olulises mahus kasutatakse toormena ümarpuitu ja/või puistematerjali. Ülevaates on kasutatud nii statistikaameti andmeid kui ettevõtetelt saadud andmeid. Potentsiaali arvestamisel on osaliselt kasutatud ettevõtete hinnangute suhet kogu tootmismahutu (statistika andmed) ning osaliselt on lähtutud ainult ettevõtete hinnangust. Ühikuna kasutatud m³ = tm. Puidu kasutust primaarsel energiatootmisel käesolev ülevaade otseselt ei käsitle (vaid selles osas on kogus üldarvestuses, mis tööstusettevõtete endi tegevuses ära kasutatakse).

Küsitluses osales 28 ettevõtet. Lisaks on arvestatud veel mõnede oluliste ettevõtete mahtusid üldiselt teadaolevate andmete järgi.

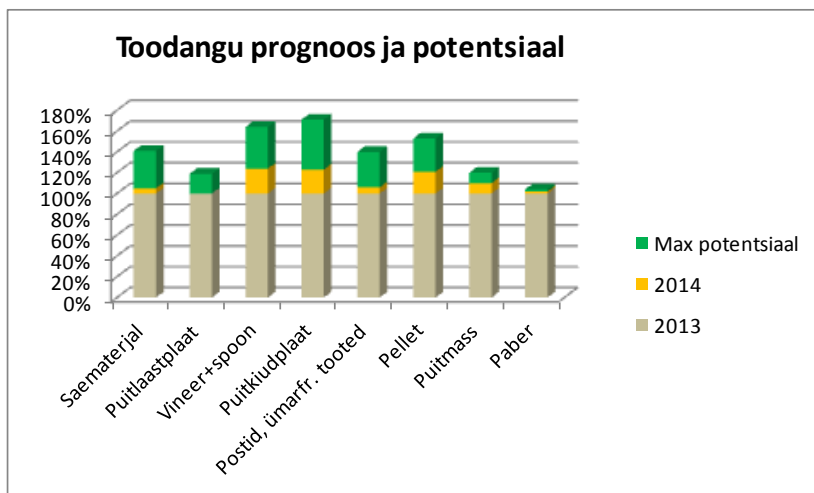
1. Aegviidu Puit AS	15. Laesti AS
2. Balcas AS	16. Metsä Wood Eesti AS
3. Barrus AS	17. Palmako AS
4. Belander OÜ	18. Purutuli OÜ
5. Combimill OÜ	19. Repo Vabrikud AS
6. Ecobirch AS grupp	20. Skano Fibreboard OÜ
7. Erapuit AS	21. Stora Enso Eesti AS
8. Estonian Cell AS	22. Tarmeko Spoon AS
9. Graanul Invest AS	23. Toftan AS
10. Horizon Tselluloosi ja Paberi AS	24. UPM- Kymmene Otepää AS
11. Imprest AS	25. Viiratsi Saeveski AS
12. Jeld- wen Eesti AS	26. Valmos OÜ
13. Kehra Puidutööstus AS	27. Vara Saeveski OÜ
14. Kohila Vineer OÜ	28. Viru Nigula Saeveski AS

1. 2013 a toodang, 2014 prognoos ja hinnang tootmispotentsiaalile 2013 aastaga võrreldes.

Toodang	2013, statistikaameti andmed võrreldud küsitluse andmetega	2014 prognoos	Potentsiaal tänaste käigus olevate tehaste võimekustega
Saematerjal	1 540 000 m ³	+ 5%	+36%
Puitlaastplaat	185 000 m ³	0%	+ 19%
Vineer+spoon	130 000 m ³	24%	+ 40%
Puitkiudplaat	80 000 m ³	+ 23%	+ 48%
Postid, ümarfr. tooted	40 000 m ³	+ 6%	+ 34%
Pellet	610 000 t	+ 21%	+ 32%
Puitmass	150 000 t	+ 10%	+ 10%
Paber	70 000 t	+ 2%	+ 2%

- Saematerjali maksimaalseks teoreetiliseks toodangumahu potentsiaaliks tänaseid käigusolevaid tehaseid ja lisaks käimasolevaid investeeringuid arvestades, võib hinnata kuni 2,3 miljonit m³ saematerjali aastas. 2014 kasvu nähakse 5% ulatuses, samas üldist potentsiaali hinnatakse 36% ulatuses. See mahuliselt on märkimisväärne 700 000 tm. Samas on selge, et nii saetööstuse kui ükskõik millise maksimumvõimekuse hindamisel tulebki arvestada, et tegemist on teoreetilise tehnilise ja tehnoloogilise potentsiaali hinnanguga, mis tavaliselt ei realiseeru. Ei realiseeru seetõttu, et turud nii toorme- kui müügiturg) teevad omad korrektuurid.
- Pelletite maksimaalseks teoreetiliseks toodangumahu potentsiaaliks tänaseid käigus olevaid tehaseid ja lisaks käimasolevaid ja planeeritud investeeringuid arvestades, võib hinnata kuni 1 000 000 tonni pelletteid aastas. Pelletitootmise prognoositud tõus 2014 aastal on 21%, mis on väga oluline madalakvaliteedilise peenpuidu ning tööstuste kõrvaltodangu kasutuse kasv.
- Olulist kasvu 2014 aastal planeeritakse ka spooni ning puitkiudplaadi tootmisel. Märkida tuleb siinjuures, et spooni kasvus olulises osas on tegemist toodanguga, mis veel täna toodetakse Eestis spoonina, mis on vineeri tootmise toorik. See on muutumas edaspidi ja sellest kasvust osa realiseerub tulevikus vineeritoodanguna.

Alltoodud graafikul on tootmisharude lõikes näha millist suhtelist kasvu 2014 prognoositakse ning milline on mahupotentsiaal suhtes 2013 aasta mahtudesse.

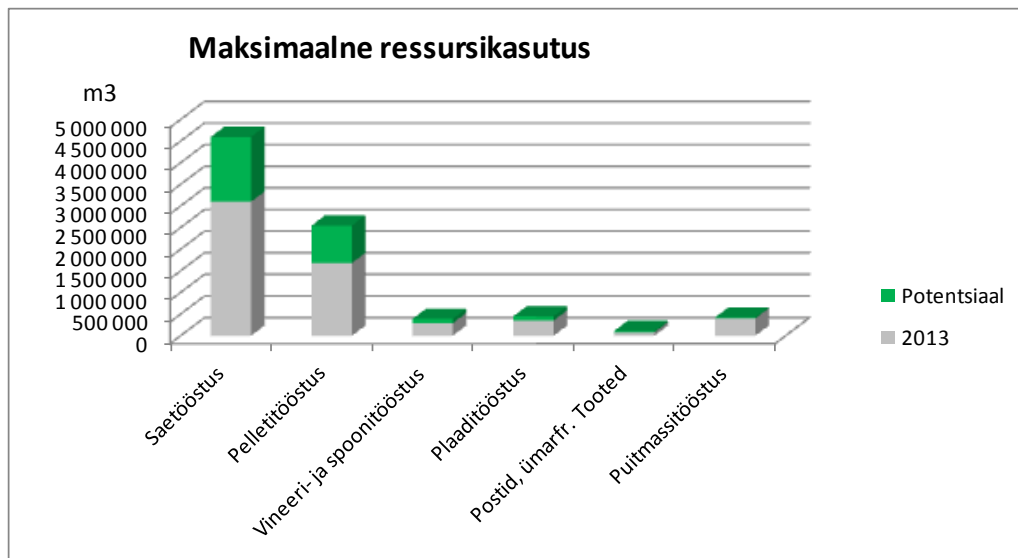

2. Hinnang ressursikasutusele tänaste võimsuste maksimumkasutusel ja arvesse võttes avalikustatud investeeringuplaane.

Tööstuste ressursikasutuse mahupotentsiaal											
Tööstus			Toorme kasutuse maksimumprognosis tööstuses (ümarpuit ja osaliselt sekundaarne kõrvaltoodang pelleti- paberi- ja plaaditööstuses)								
	Toodangu hinnanguline maksimum		Sortiment	Okaspuu	sh Ku	sh Mä	Lehtpuu	sh Ks	sh Hb	sh määramata ja muu	KOKKU
Tööstusharu											
Saetööstus	2 300 000	m3	saepalk	4 400 000	2 000 000	2 400 000	200 000				4 600 000
Puitmassi tootmine	160 000	t	paberipuu				420 000		420 000		420 000
Paberitööstus	72 000	t	paberipuu	220 000	150 000	70 000					220 000
			tselluhake	120 000							
Pelletitööstus	1 000 000	t	küttepuid	600 000			250 000				850 000
			puiste	1 700 000							
Puulaastplaat ja puitkiudplaat	340 000	m3	küttepuid	85 000			175 000				260 000
			puiste	160 000			30 000				190 000
Vineeritööstus ja spoonitööstus	130 000	m3	vineeri- ja spoonipakk				390 000	380 000		10 000	390 000
Postid, ümarfreesitud tooted	55 000	m3		110 000	44 000	66 000					110 000
Muu (palkmajad...)			erinev	80 000			20 000				100 000
Kokku				7 475 000	2 194 000	2 536 000	1 485 000	380 000	420 000	10 000	8 960 000

* Tabel ei sisalda võimalikku paberipuu eksporti ning primaarset ümarpuidu ressursi tarbimist energiatootmisel.
 ** Sortimendi nimetused osaliselt tööstusharu kattuavad. Näiteks kasutab pelletitööstus kindlasti osa paberipuu ressursist ja samuti tulevikus ka saetööstus mis saab peenemat ja lühemat materjali.

Ülaltoodud tabel näitab sortimendi kasutust tööstuslikult juhul kui tehnoloogiline potentsiaal on kõik kasutuses (turud ei piira). Alltoodud graafikul on potentsiaal toodud võrdlusena 2013 aasta ressursikasutusega.

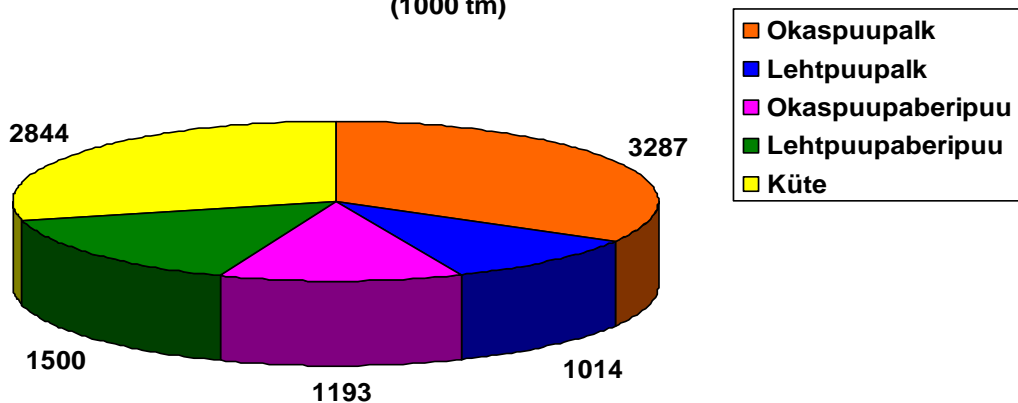

- Suurim toormekasutaja on saetööstus. Pelletitööstus on kiirelt arenenud ja arenemas ning seega kasutab ka üha enam ressursi.
- Metsanduse arengukava 2020 väljatöötamisel käsitletud mõõdukalt optimaalse metsakasutusmahu stsenaariumi (12 – 15 miljonit raiemahtu) 12 miljonilise raie korral jaguneks ümarpuit sortimentideks suurtes piirides alloleva ringdiagrammi järgi. Saepalgil põhimõtteliselt potentsiaalne ressursikasutuse võimekus okaspuupalgi osas (4,4 milj m3) jääks katmata (sortimentatsioon: okaspuupalk 3,3 miljonit) kuid arvesse võtta tuleb ka seda,

et lisaks tavapärasale saepalgile tuleb kasutusse ka peenemat ja lühemat materjali mis osaliselt on paberipuu sortiment. Saepalgi kasutuse kasvades väheneb ilmselt ka saepalgi eksport, mis viimastel aastatel on tõusnud eelkõige Saksamaale ja Hiinasse. Import võib suureneda.

- Lehtpuupalgi, vineeripaku ja spoonipaku osas jääb potentsiaal arengukava sortimentatsiooni piiresse ning see on kaetud. Puuliigiti kitsamalt vaadates on kase kasutuspotentsiaal kõige lähemal sortimentatsioonile niivõrd/kuivõrd seda üldse saab täpsemalt arvestada. Tegemist on siiski üldistel numbritel põhinevate hinnangutega.
- Kuna küttepuidu/energiapuidu leiab olulist kasutust ka primaarsena energeetikas, mida käesolev lühianalüüs ei käsitle, siis on siin nn ülejääk tööstuslikust kasutusest. Kohapeal mittekasutatav paberipuu eksporditakse. Haava paberipuu osas on kasutuspotentsiaal lähedasem optimaalse raiestsenaariumi võimalikule väljatulekule.

**Likviidse puidu jagunemine sortimenditi optimaalse kasutuse korral
(1000 tm)**

Lühiülevaate koostas:

Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit